

✉ info@worldvapersalliance.com

🐦 @vapers_alliance   📷 @vapers_alliance   📺 vapersalliance

Het voorgestelde verbod op alle e-liquids anders dan met een tabakssmaak heeft de grote interesse van de World Vapers' Alliance (WVA). Nederland werd altijd beschouwd als een liberale economie die nieuwe producten met gezond pragmatisme benadert. Een algemeen verbod heeft dan ook weinig zin binnen het bredere kader van het Nederlandse gezondheidsbeleid. In Nederland gebruikt 3,1%¹ van de volwassenen een vape (damper). Elk beleid dat pleit voor een verbod, met name op het gebied van smaken, zou mensen ontmoedigen om over te stappen van roken naar dampen en zou bijna 260.000² Nederlandse dampers in gevaar brengen door een mogelijke terugkeer naar het roken.

De WVA werkt wereldwijd samen met onze duizenden leden en 21 partnerorganisaties. We hebben uit de eerste hand gezien hoe schadelijk voorgestelde maatregelen zijn voor de nationale inspanningen om te stoppen met roken. Smaken zijn van cruciaal belang omdat ze een roker twee keer³ meer kans geven om te stoppen met roken en om dan volledig over te stappen op dampen. Door smaken weg te nemen worden mensen alleen maar aangemoedigd om terug te keren naar het roken of door te gaan met roken. Onze collega's en experts die al op deze consultatie hebben gereageerd, hebben een overweldigend bewijs geleverd ten gunste van dampen en het belang van smaken. In dit document brengen we belangrijke bewijzen samen die hun stem en zorgen verder versterken.

Dampen als het minder schadelijk alternatief voor roken

Ten eerste is dit smaakverbod gebaseerd op een verkeerde interpretatie van feiten en verkeerde veronderstellingen over dampen. Zowel politici als het grote publiek zijn van mening dat e-sigaretten net zo slecht zijn als tabak⁴, terwijl dit niet waar is. Mensen associëren nicotine ten onrechte met de schadelijke effecten van tabak, terwijl het juist de teer en koolmonoxide in sigaretten zijn die tot gezondheidsproblemen leiden. Teer noch koolmonoxide⁵ komen voor in e-sigarettdamp. Daarom is het belangrijk om deze misvattingen die aan de basis liggen van deze regeling uit de weg te ruimen.

- Zoals aangetoond door Public Health England, is dampen 95% minder schadelijk dan tabakssigaretten. Prof Peter Hajek verklaarde: "Mijn interpretatie van het bewijs is dat rokers die overstappen bijna alle risico's van het roken voor hun gezondheid wegnemen"⁶.

---

¹ [Factsheet Elektronische Sigaretten 2020, Trimbos Instituut](#)

² [Clement, Ossowski, Landl, "Why Vape Flavours Matter", Consumer Choice Centre, 2020.](#)

³ [Dr. Friedman, Dr. Xu, "Associations of Flavored e-Cigarette Uptake With Subsequent Smoking Initiation and Cessation", Jama Open network](#)

⁴ [Martin Dockrell, "Clearing up some myths around e-cigarettes", PHE, 2018](#)

⁵ *ibid*

⁶ [Prof. McNeill et al., E-cigarettes around 95% less harmful than tobacco estimates landmark review, 2015](#)

- Uit een studie van de Universiteit van St. Andrews bleek dat dampers worden blootgesteld aan 0,4% van het levenslange kankerrisico van rokers⁷.
- Omdat er geen verbranding is, wordt de hoeveelheid giftige stoffen waaraan de gebruiker wordt blootgesteld aanzienlijk verminderd en dus ook de schade. Dit is geconcludeerd door het Trimbos-instituut⁸.
- In de Cochrane-review van studies met 12.430 volwassen e-sigarettengebruikers wordt gesteld dat "de wetenschappelijke consensus luidt dat elektronische sigaretten aanzienlijk minder schadelijk zijn dan traditionele sigaretten"⁹.

Dampen met smaakjes is een zeer effectief stopmiddel

Nadat is aangetoond dat dampen gebaseerd is op solide schadebeperkende wetenschap, is het vervolgens noodzakelijk om aan te tonen dat smaken een centrale rol spelen bij het motiveren van rokers om volledig over te stappen op dampen. Dampen zonder smaken betekent dat het veel van zijn waarde als stopmiddel verliest en dit wordt bevestigd door het bewijs dat twee derde¹⁰ van de huidige dampers andere smaken dan tabak gebruiken. Het verbieden van deze e-liquids betekent dat dampers worden herinnerd aan de smaak van traditionele sigaretten terwijl ze de smaak van tabak dampen. In veel gevallen zal dit ertoe leiden dat dampers weer gaan roken. Dit is een cruciaal element voor deze wetgeving, omdat de Nederlandse overheid dit kritisch element in de vapebeleving wil verbieden. De wetenschap staat aan de kant van de e-liquids met smaken omdat ze beter geschikt zijn om het roken te bestrijden en mensen te helpen bij het stoppen met roken.

- Een studie gepubliceerd door de New England Journal of Medicine toonde aan dat dampen 2 keer meer succes heeft als stopmethode dan nicotinegom en -pleisters¹¹.
- De Cochrane review van 50 studies over e-sigaretten toonde aan dat als 6 mensen op 100 zouden stoppen met het gebruik van nicotine vervangende therapie, 10 mensen op 100 zouden stoppen met het gebruik van elektronische sigaretten die nicotine bevatten¹².
- Smaken spelen hierbij ook een belangrijke rol, omdat ze het 2,3 keer waarschijnlijker maken dat een roker de overstap maakt van tabak naar e-vloeistoffen, zoals een studie van Yale duidelijk maakt¹³.
- Vanwege het belang van dampen als middel om te stoppen met roken, zullen bij het verbieden van smaken mogelijk meer dan 260.000 Nederlandse dampers weer gaan roken¹⁴.

---

⁷ [Dr. Stephens, "Comparing the cancer potencies of emissions from vaporised nicotine products including e-cigarettes with those of tobacco smoke", University of St. Andrews, 2017](#)

⁸ [Factsheet Elektronische Sigaretten 2020, Trimbos Instituut](#)

⁹ [Dr. Hartmann-Boyce et al. Electronic cigarettes for smoking cessation 2020](#)

¹⁰ [Landl, Chaplia "Vaping and the Gateway Myth", Consumer Choice Centre, 2020](#)

¹¹ [Dr Hajek, A Randomized Trial of E-Cigarettes versus Nicotine-Replacement Therapy, New England Journal of Medicine 2019](#)

¹² [Dr Hajek, A Randomized Trial of E-Cigarettes versus Nicotine-Replacement Therapy, New England Journal of Medicine 2019](#)

¹³ [Dr. Friedman, Dr. Xu, "Associations of Flavored e-Cigarette Uptake With Subsequent Smoking Initiation and Cessation", Jama Open network](#)

¹⁴ [Clement, Ossowski, Landl, "Why Vape Flavours Matter", Consumer Choice Centre, 2020.](#)

- Twee derde van de huidige dampers gebruikt andere smaken dan tabak, omdat ze dan niet aan sigaretten doen denken¹⁵.

Dampen is geen 'gateway' tot roken

Een van de twee belangrijkste zorgen die de overheid heeft uitgesproken, is dat dampen een opstap naar het roken is. Dampen zou een positieve houding ten opzichte van roken opwekken en een verslaving opbouwen die leidt tot tabaksgebruik op latere leeftijd. Hoewel dit een terechte zorg is, wordt dit niet weerspiegeld in de wetenschap. Meerdere studies, uitgevoerd door vooraanstaande instellingen in Nederland en over de hele wereld, hebben aangetoond dat dampen in feite een 'uitgangspoor' is voor het roken.

- Dit standpunt wordt ondersteund door onderzoek van het Trimbos Instituut, waaruit blijkt dat slechts 3% van rokers een damper probeerde voordat ze sigaretten rookten. Met andere woorden, dampen is gewoonweg geen statistisch belangrijke opstap naar het roken¹⁶.
- Inmiddels heeft Trimbos ook vastgesteld dat 73,5% van de Nederlandse dampers is gaan dampen met het expliciete doel om te stoppen met roken of om het aantal sigaretten dat ze roken te verminderen¹⁷.
- Trimbos heeft ontdekt dat volwassen dampers vaak beginnen met tabakssmaken en later overgaan op zoetere smaken. Gezien wat we weten over waarom de meeste mensen dampers gebruiken (om te proberen te stoppen met roken), is dit volkomen logisch: ze beginnen met iets dat lijkt op wat ze kennen en spenen zichzelf eraf¹⁸.
- Uit een studie uit de Verenigde Staten is gebleken dat mensen die niet-tabakssmaken gebruiken 2,3 keer meer kans hebben om met succes te stoppen met roken dan mensen die tabakssmaken gebruiken¹⁹.
- In Duitsland worden e-sigaretten slechts zeer zelden geconsumeerd door mensen die nog nooit hebben gerookt. Gedurende de gehele observatieperiode van de DEBRA-studie bleef het gebruik van e-sigaretten in die populatie onder de 0,5%²⁰.

Dampen bevordert het gebruik door jongeren niet

De tweede belangrijke zorg die door politici wordt geuit, is dat dampen met smaken leidt tot het gebruik van dampers door jongeren, wat weer leidt tot het roken. Hoewel kinderen moeten worden beschermd met de best mogelijke regelgeving, met name met betrekking tot de toegang van jongeren tot tabaks- en nicotineproducten, toont het bewijs eens te meer aan dat dampen met een smaakje niet het probleem is. Het grootste deel van het dampengebruik door jongeren is experimenteel en we zien geen relatie tussen een toename van het dampen onder volwassenen en een toename van het dampen onder jongeren²¹.

¹⁵ [Landl, Chaplia "Vaping and the Gateway Myth", Consumer Choice Centre, 2020](#)

¹⁶ [Trimbos Instituut Factsheet: Elektronische Sigaretten, p. 11](#)

¹⁷ *ibid*

¹⁸ [Trimbos Instituut Factsheet: Elektronische Sigaretten, p. 6](#)

¹⁹ [Dr. Friedman, Dr. Xu, "Associations of Flavored e-Cigarette Uptake With Subsequent Smoking Initiation and Cessation", Jama Open network](#)

²⁰ ["New Ways to control smoking: Tobacco Consumption and Harm Reduction", Frankfurt University, 2020](#)

²¹ [Kerncijfers Roken 2019, Trimbos Instituut, July 2019](#)

- Het verschil tussen experimenteren en regelmatig gebruik is hier van belang, omdat uit een Trimbos-onderzoek blijkt dat zeer weinig jonge mensen regelmatig vapes gebruiken: 2% per dag en 3% per week²².
- Met betrekking tot het gebruik door jongeren stelde een studie van Yale University ook dat "dampen van niet-tabakssmaak e-sigaretten niet geassocieerd werd met een verhoogde rookinwijding door jongeren"²³.
- De meest recente Trimbos-cijfers laten zien dat het aantal jongeren dat vorig jaar met vapes experimenteerde met 6 procentpunten is gedaald ten opzichte van 2015 (van 34% in 2015 tot 28% in 2017)²⁴.
- Uit onderzoek in het Verenigd Koninkrijk blijkt dat jongeren experimenteren met e-sigaretten, maar regelmatig gebruik is zeldzaam en beperkt zich bijna volledig tot degenen die al roken. Ondertussen blijven de rookcijfers onder jongeren in het Verenigd Koninkrijk dalen²⁵.

In dit document hebben we studies uit Duitsland, het Verenigd Koninkrijk, Nederland en de Verenigde Staten geciteerd. Andere regeringen hebben naar deze gegevens geluisterd en landen als het Verenigd Koninkrijk, Nieuw-Zeeland, Frankrijk en Canada erkennen allemaal dampen als een middel om te stoppen met roken. Het internationale bewijs is duidelijk, dat dampen met een smaakje **niet** het probleem is. In de strijd voor een rookvrije generatie in 2040 kan dampen dienen als een instrument dat door de Nederlandse overheid moet worden omarmd.

De World Vapers' Alliance zal blijven strijden om dampen te beschermen en het te promoten als een minder schadelijk alternatief voor het roken van tabak en zal dampers in staat blijven stellen om hun stem te laten horen.

We hopen dat de Nederlandse regering gehoor geeft aan de overweldigende boodschap die dit publieke consultatie duidelijk maakt.

Het huidige overleg werd niet alleen minder dan een week voor Kerstmis gepubliceerd, maar werd ook geopend in het kader van een landelijke lockdown. Bovendien was het publieke consultatie periode de wettelijke minimumnorm van vier weken, in plaats van een periode van zes weken waarvan veel andere consultaties profiteerden. Op 8 januari gaf het Ministerie van Volksgezondheid bijna toe dat de timing van het verbod ongepast was, hoewel het de termijn uiteindelijk slechts met drie dagen verlengde - een verdere belediging voor dampers.

Naast de korte termijn was het consultatieproces duidelijk gehaast en draagt het de tekenen van een dergelijk proces. De Keten ID-koppeling was tot kort niet beschikbaar en de juridische rechtvaardiging van de EU eindigt nog steeds op een foutpagina. De onderwerpen koppelen leidde tot een irrelevant onderwerp van de Opiumwet en een verwarrende reeks van jeugdbeschermingskwesies. Bovendien staat er een typefout in de nummering op de

---

²² [Trimbos Instituut Factsheet: Elektronische Sigaretten, p. 11](#)

²³ [Dr. Friedman, Dr. Xu, "Associations of Flavored e-Cigarette Uptake With Subsequent Smoking Initiation and Cessation", Jama Open network](#)

²⁴ [Trimbos Instituut Jeugd en Riskant gedrag 2019, p.9](#)

²⁵ [Dr Bauld et al. Young People's Use of E-Cigarettes across the United Kingdom: Findings from Five Surveys 2015-2017, Int J Environ Res Public Health](#)

eerste pagina van de concept regeling en een andere op pagina 9, wat betekent dat clause 4.3 ontbreekt. Dit document is overhaast opgesteld, zonder rekening te houden met de nauwkeurigheid van deze wetgeving.

Ondanks de timing van de raadpleging hebben dampers in grote aantallen hun mening ingediend, een zeer duidelijk teken van hun verontwaardiging over het voorgestelde verbod, dat in principe verkeerd is en dat blijkbaar wordt nagestreefd met totale veronachtzaming van de meningen van degenen die er het meest mee te maken hebben.

We hopen dat het aantal inzendingen voor deze raadpleging en de kracht van hun collectieve getuigenis een heroverweging van de voorstanders van dit verbod zal afdwingen.

Red Smaken. Red Levens.

Michael Landl
Directeur van de WVA